

SOCIALNI PODJETNIKI ZA INOVACIJE, VKLJUČUJOČO RAST IN ZAPOSLOVANJE

STRASBOURŠKA DEKLARACIJA

Več kot dva tisoč socialnih podjetnikov in podpornikov socialnega podjetništva, ki so predstavljali socialno ekonomijo v vsej njeni raznolikosti, se je 16. in 17. januarja 2014 zbralo in razpravljalo v Strasbourgu. Potrdili so stališče, da morajo imeti socialna podjetja večjo vlogo v prihodnosti Evrope, ter zbrali nove zamisli in predloge za ukrepe, ki lahko pomagajo izkoristiti njihov potencial za pametno, trajnostno in vključujočo gospodarsko rast.

PRISPEVEK SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA V EVROPI

Evropski ekonomski in socialni model je potreben prenove. Gospodarska rast mora biti bolj poštena, okolju prijazna in zasidrana v lokalnih skupnostih. Potrebujemo model, ki bi temeljil na socialni koheziji kot dejanskem viru skupne blaginje.

Socialna podjetja veljajo za pomemben dejavnik socialne in ekonomske kohezije v Evropi, saj pomagajo graditi pluralistično in odporno socialno tržno gospodarstvo. Po zaslugi dolge tradicije socialne ekonomije in njenih dosežkov lahko socialna podjetja sedaj spodbujajo spremembe in si prizadevajo za inovativne rešitve današnjih izzivov. Delujejo v splošnem interesu in ustvarjajo delovna mesta, nudijo inovativne proizvode in storitve ter spodbujajo bolj trajnostno gospodarstvo. Opirajo se na vrednote solidarnosti in enakopravnosti ter ustvarjajo priložnosti in upanje za prihodnost.

Socialna podjetja obstajajo v mnogih različnih oblikah in velikostih ter pravnih oblikah po vsej Evropi. V skladu s pobudo Komisije za socialno podjetništvo¹ so njihove skupne značilnosti naslednje:

- dohodek ustvarjajo s poslovnimi dejavnostmi;
- razlog za opravljanje poslovnih dejavnosti je socialni ali družbeni cilj skupnega dobra, kar se pogosto odraža v velikem številu socialnih inovacij;
- dobiček načeloma ponovno investirajo za uresničitev tega socialnega cilja;
- to poslanstvo se odraža tudi v organizacijski strukturi in lastniških razmerjih, saj spoštujejo demokratično načelo, načelo udeležbe ter socialno pravičnost.

Socialna podjetja so model poslovanja za 21. stoletje, ki omogoča uravnoteženost finančnih, socialnih, kulturnih in okoljskih zahtev. Socialni podjetniki so kot posamezniki in kot skupine akterji sprememb, ki si vneto prizadevajo izboljšati življenje ljudi in skupnosti.

Socialna podjetja delujejo in so učinkovita. Niti enega dela Evrope ni, ki mu socialno podjetništvo ne bi prineslo koristi. V teh časih gospodarske krize in izzivov zaradi starajočega se prebivalstva, brezposelnosti mladih, podnebnih sprememb in vse večjih neenakosti potrebuje Evropa več socialnih podjetij.

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm

POZIV K IZRABI POTENCIALA SOCIALNIH PODJETIJ

Vlade in javni organi so se začeli zavedati potenciala socialnega podjetništva. Mnoge države članice in regije sprejemajo ukrepe za večjo rast socialnih podjetij. EU je s pobudo za socialno podjetništvo začela uspešno spodbujati ekosisteme za socialna podjetja in ta zagon moramo ohraniti. Zato

- 1. mora EU izvesti vse ukrepe iz pobude za socialno podjetništvo. Razviti mora drugo fazo te pobude, s katero bo razširila njeno področje uporabe, poglobila svoje partnerstvo z državami članicami, lokalnimi in regionalnimi oblastmi, organizacijami civilne družbe in glavnimi akterji ekosistema;*
- 2. morajo Evropski ekonomsko-socialni odbor, nova Evropska komisija (s posebno stalno strukturo na ravni različnih služb) in novi Evropski parlament prevzeti vso odgovornost za ukrepe, predlagane v Strasbourgu, in poskrbeti za njihovo izvajanje;*
- 3. morajo Evropska unija, države članice ter lokalne in regionalne oblasti tesneje sodelovati s socialnimi podjetji ter skupaj z njimi oblikovati takšno politiko, ki bo podpirala in spodbujala socialno podjetništvo, v skladu z lokalnimi potrebami;*
- 4. mora Komisija poskrbeti, da bo njena zavezanost pri oblikovanju ekosistema za socialna podjetja upoštevana v vseh njenih politikah;*
- 5. morajo države članice ter lokalne in regionalne oblasti v partnerstvu s sektorjem socialnega podjetništva v celoti podpreti rast in krepitev sposobnosti socialnih podjetij, na primer s pravnimi okviri, dostopom do finančnih sredstev, zagonsko podporo in podporo za razvoj podjetij, usposabljanjem in izobraževanjem ter javnimi naročili;*
- 6. morajo evropske institucije in države članice okrepiti vlogo socialnih podjetij pri strukturnih reformah za izhod iz krize, zlasti tam, kjer je socialno podjetništvo manj razvito;*
- 7. morajo Komisija, države članice in regije spodbujati čezmejno in medsektorsko sodelovanje med socialnimi podjetji, da bodo lahko izmenjavala znanje in izkušnje. Prav tako bi morali vsi javni organi bolje sodelovati in izboljšati svoje sposobnosti za podporo rasti socialnih podjetij;*
- 8. morajo javni in zasebni akterji razviti celotno paleto ustreznih finančnih instrumentov in posrednikov, ki bodo podpirali socialna podjetja v njihovem celotnem življenjskem ciklu;*
- 9. je treba nadaljevati z raziskavami in zbiranjem nacionalnih statističnih podatkov o socialnih podjetjih, da bo mogoče izboljšati razumevanje, poznavanje in prepoznavnost tega sektorja tako med oblikovalci politike kot v splošni javnosti;*
- 10. morajo v tej novi Evropi vsi akterji gledati na rast in ustvarjanje vrednosti s širše perspektive ter pri poročanju o socialnem in gospodarskem napredku upoštevati socialne kazalnike in prikazovati pozitivne socialne učinke.*